

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

REFORMELE PIEȚEI VITIVINICOLE DIN UE

INTRODUCERE

Sprijinirea și protejarea viticultorilor, a producătorilor de vin, a comercianților și a consumatorilor din UE prin politici, legislație, etichetare, măsuri comerciale și monitorizarea pieței.

Uniunea Europeană este cel mai mare producător mondial de vin. Între 2020 și 2025, producția medie anuală a fost înregistrată la 157 de milioane de hectolitri. În 2023, aceasta a reprezentat 44 % din suprafețele viticole la nivel mondial, peste 60 % din producție și 48 % din consum. Vinul este al treilea sector agroalimentar ca mărime din UE în ceea ce privește exporturile, cu 7,3 % din valoarea agroalimentară exportată în 2024 (Monitorizare comerțului agroalimentar al UE, februarie 2025). Valoarea totală exportată a vinurilor din UE reprezintă două treimi din comerțul mondial cu vin.

Sectorul vitivinicol joacă un rol vital în sectorul agroalimentar al UE, sprijinind zonele rurale, atât din punct de vedere social, cât și economic. Aceasta contribuie la combaterea depopulării rurale prin crearea de locuri de muncă stabile și prin susținerea economiilor locale și contribuie la conservarea patrimoniului cultural și a peisajelor europene.

De la prima organizare comună a pieței (OCP) în 1962, piața vitivinicolă s-a dezvoltat considerabil. Cadrul de politică a evoluat, de asemenea, pentru a sprijini noile evoluții, cereri și provocări. Cea mai recentă reformă a sectorului vitivinicol adoptată în 2008, revizuită și inclusă în OCP unică din 2013, a avut în vedere următoarele trei obiective, care au fost, în linii mari, îndeplinite:

creșterea competitivității producătorilor de vin din UE – consolidarea poziției de lider și a reputației vinurilor europene și recâștigarea cotei de piață atât în UE, cât și în afara acesteia;

simplificarea, clarificarea și eficientizarea normelor de gestionare a pieței, pentru a obține un echilibru mai bun între cerere și ofertă;

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

păstrarea celor mai bune tradiții ale viticulturii europene și consolidarea rolului său social și de mediu în zonele rurale.

Pe lângă obiectivele sale generale de armonizare, raționalizare și simplificare a legislației, mai multe acte legislative prevăd norme care contribuie la funcționarea pieței vinurilor din UE.

Regulamentul delegat (UE) 2018/273 al Comisiei a instituit un sistem de creștere ordonată a plantațiilor viticole din UE prin intermediul unui sistem de autorizații pentru plantarea viței-de-vie în perioada 2016-2030, permițând producătorilor competitivi să crească producția în anumite limite. Regulamentul (UE) 2021/2117 a prelungit aplicarea sistemului de autorizații până în 2045, Comisia urmând să efectueze două evaluări la jumătatea perioadei în 2028 și 2040 pentru a evalua funcționarea sistemului și, dacă este cazul, pentru a face propuneri.

Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei reglementează un sistem armonizat unic de etichetare și prezentare a vinurilor din UE, precum și protecția celor mai tradiționale vinuri și a legăturilor acestora cu zonele și teritoriile lor de producție prin denumiri de origine, indicații geografice și mențiuni tradiționale.

Regulamentul delegat (UE) 2019/934 al Comisiei urmărește să asigure calitatea produselor vitivinicole prin definirea practicilor oenologice autorizate și a restricțiilor aplicabile producției și conservării produselor vitivinicole în UE.

Sectorul vitivinicol al UE trebuie să se adapteze acum la noile realități economice, sociale și de mediu pentru a rămâne competitiv și durabil. Cadrul de politică trebuie, de asemenea, să fie adaptat din nou pentru a însoți tranziția necesară. La sfârșitul anului 2024, un Grup la nivel înalt pentru politica vitivinicolă a prezentat recomandări convenite cu toate țările UE și salutate de sector, propunând acțiuni de politică specifice pentru a aborda provocările cu care se confruntă sectorul vitivinicol și pentru a se concentra asupra a trei provocări-cheie cu care se confruntă sectorul vitivinicol:

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

- ✓ alinierea producției de vin la o cerere în scădere și în schimbare;
- ✓ creșterea rezilienței sectorului la provocările pieței și la cele climatice și
- ✓ și adaptarea la tendințele consumatorilor, în UE și la nivel mondial, pentru a profita de noile oportunități de piață.

REZULTATE

Programele de sprijin pentru sectorul vitivinicol introduse în cadrul reformei OCP vitivinicole din 2008 au inclus inițial 13 măsuri. Reforma OCP din 2013 a pus capăt sprijinului pentru distilarea alcoolului alimentar, distilarea de criză și îmbogățirea prin utilizarea mustului concentrat.

În compensație, aceasta a introdus ca o nouă măsură inovarea în sectorul vitivinicol care vizează dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii în ceea ce privește produsele vitivinicole. În plus, aceasta extinde măsurile de promovare în țările UE, cu scopul de a informa consumatorii cu privire la consumul responsabil de vin și la sistemele UE care acoperă denumirile de origine și indicațiile geografice.

De asemenea, a extins restructurarea și reconversia plantațiilor viticole la replantarea plantațiilor viticole în cazul în care acest lucru este necesar în urma defrișării obligatorii din motive sanitare sau fitosanitare.

Țările producătoare de vin din UE pot oferi în prezent sprijin pentru următoarele măsuri:

- ✓ promovarea în țările din afara UE;
- ✓ informarea consumatorilor cu privire la consumul responsabil și la sistemele de calitate ale UE;
- ✓ restructurarea și reconversia plantațiilor viticole, inclusiv replantarea din motive sanitare sau fitosanitare;
- ✓ recoltarea înainte de coacere;
- ✓ fonduri mutuale;
- ✓ asigurarea recoltelor;
- ✓ investiții în întreprinderi;
- ✓ inovarea care vizează dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii;
- ✓ distilarea subproduselor.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

Alocările anuale de la bugetul UE sunt stabilite pe țări ale UE, ținând seama de transferul pentru unele țări ale UE către schema de plată unică.

Autorizațiile de plantare a viței-de-vie sunt aplicabile de la începutul anului 2016. Acestea permit țărilor UE să gestioneze sistemul de autorizații de plantare gratuite, netransferabile, la nivel național.

Normele definesc, de asemenea, mecanismul de salvagardare pentru plantările noi: autorizațiile sunt limitate la o creștere de maximum 1 % pe an a suprafeței viticole a unei țări din UE, cu opțiunea ca țările să aplice – atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător – limite de creștere la nivel național sau regional sau pentru zonele cu/fără denumire de origine sau indicație geografică.

În cazurile în care cererile viticultorilor depășesc suprafața pusă la dispoziție de țara UE, alocarea se poate face proporțional și/sau în conformitate cu unul sau mai multe criterii de prioritate alese de țara respectivă. Drepturile de plantare rămase din regimul anterior pot fi convertite în autorizații până la 31 decembrie 2022. După această dată, o suprafață corespunzătoare drepturilor de plantare vechi rămase neconvertite poate fi pusă la dispoziție de către țările UE ca autorizații de plantare suplimentare.

În 2024, UE a rămas cel mai mare exportator de vin din lume ca volum, reprezentând jumătate din totalul exporturilor mondiale. În pofida unei ușoare scăderi în ultimii ani, UE își menține cota medie de 50 % din totalul exporturilor mondiale de vin, urmată de Chile (13,5 %) și Australia (11,43 %).

Baza de date eAmbrosia cuprinde registrul denumirilor de origine și al indicațiilor geografice (IG) protejate în UE, precum și listele cu indicațiile geografice și denumirile de origine ale țărilor terțe protejate în UE în conformitate cu acordurile bilaterale privind comerțul cu vin.

88 % din plantațiile viticole din UE sunt dedicate producției de vinuri cu denumire de origine protejată (DOP) și indicație geografică protejată (IGP).

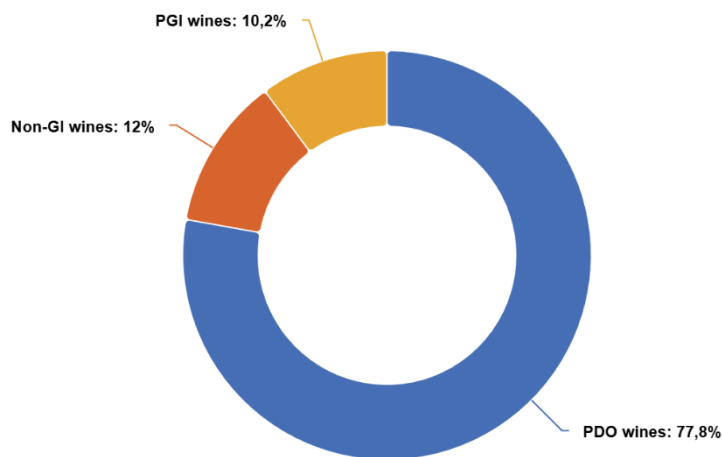
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

EU wine-producing areas by product (2024/25)

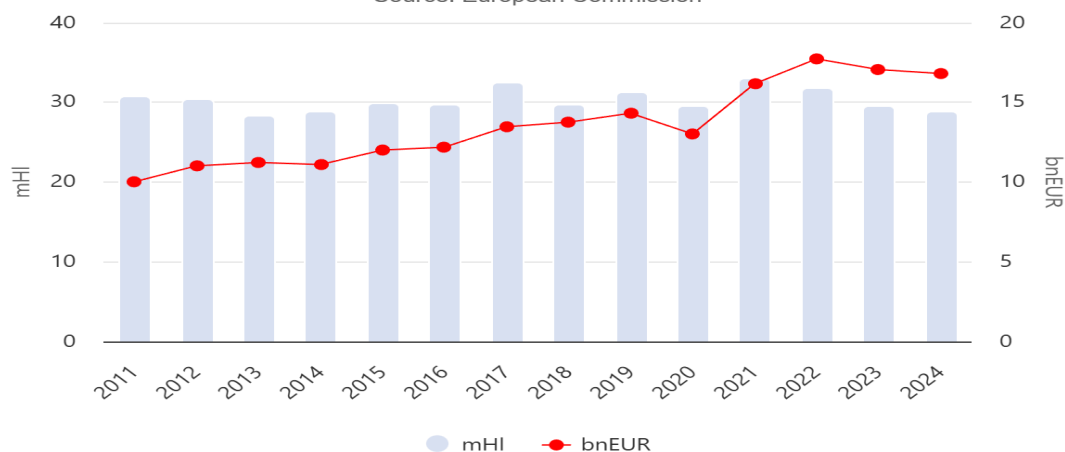
Source: European Commission, Agri-food data portal

Observatorul pieței vitivinicole conține cea mai recentă monitorizare a pieței producției, stocurilor, comerțului, zonelor și consumului. Acesta conține, de asemenea, informații privind programele UE și naționale de sprijin pentru sectorul vitivinicol pentru analiză și evaluare.

EU exports to extra-EU markets in value and volume (2011-24)

Source: European Commission

În ultimii ani, producția de vin din UE s-a confruntat cu o volatilitate semnificativă din cauza efectelor schimbărilor climatice. Volumele au fluctuat de la un vârf de 170 de milioane de hectolitri (mHl) în perioada 2020-2021 la un nivel minim de 143 de milioane de hectolitri în perioada 2024-2025 – un nivel cu 10,4 % sub media ultimilor cinci ani. În pofida acestor

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

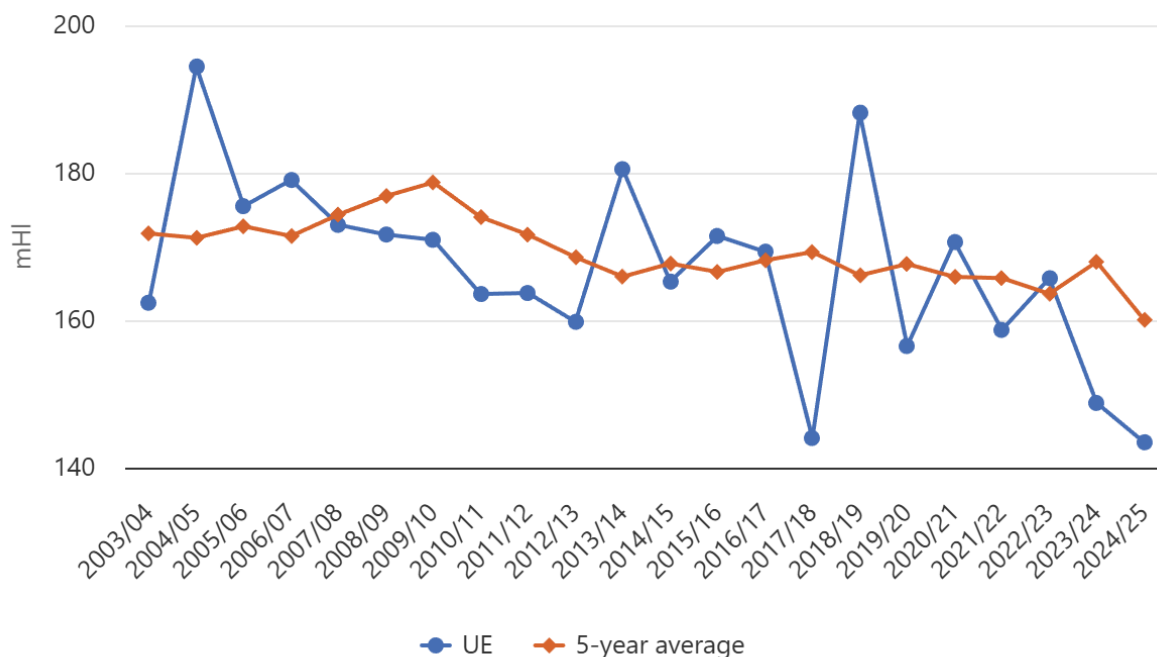
DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

provocări, UE rămâne cel mai mare producător de vin din lume, reprezentând peste 60 % din producția mondială [date OIV Media producției mondiale 2019-23 (255 mHI)].

Wine and must production EU-27

Source: European Commission

CONCLUZII

Pe fondul incertitudinilor globale, piețele agricole din UE rămân, în general, reziliente, cu o creștere a producției de cereale, o redresare bruscă a producției de ulei de măsline, livrări stabile de lapte și perspective ferme de producție pentru păsările de curte. Fructele și legumele prezintă evoluții diverse din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile; perspectivele de producție sunt în scădere pentru zahăr, vin și, cu atât mai puțin, pentru rumegătoare.

Riscurile generate de conflictele geopolitice și de tensiunile comerciale în creștere au slăbit perspectivele economice mondiale și ale UE pentru 2025. Aprecierea monedei euro față de dolarul SUA ar putea reduce costurile factorilor de producție importați, ceea ce ar reduce dezavantajul UE în materie de costuri în comparație cu principalii concurenți la export. Pe de altă parte, o monedă euro mai puternică ar putea face exporturile UE mai scumpe. Între timp, inflația alimentelor în UE continuă să fie mai mare decât inflația generală, deși se observă o anumită stabilitate - sau chiar deflație - pentru anumite categorii de produse alimentare. În

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ IAȘI
B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt
nr. 13
IAȘI, cod poștal - 700064

Telefon: 0232/255958
Fax: 0232/211012
E-mail: dadr.is@madr.ro
www.dajiasi.ro

pofida nivelurilor istorice ridicate, fermierii din UE s-au confruntat recent cu costuri stabile ale factorilor de producție.

Instabilitățile geopolitice, provocările legate de climă și evoluția politicilor comerciale ale principalilor actori mondiali, cum ar fi Statele Unite și China, reprezintă amenințări la adresa stabilității piețelor mondiale și ale

Materialul este publicat pe canalele de socializare ale DAJ Iasi (site)

BIBLIOGRAFIE

1. [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Farmers and the agricultural labour force - statistics&action=statexp-seat&lang=ro](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Farmers_and_the_agricultural_labour_force_-_statistics&action=statexp-seat&lang=ro)
2. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/agriculture/database>
3. https://ec.europa.eu/agriculture/ofis_public/index.html
4. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32018R0848>

***Întocmit
Laurentiu PRECUP***